

Att använda tillsatser i tillsatser, aromer, enzymer och näringsämnen

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Tillsatser kan användas för att standardisera, späda ut, lösa upp eller underlätta lagring av tillsatser, aromer, enzymer och näringsämnen. Till exempel kan en tillsats ingå som bärare i en arom eller för att förlänga hållbarheten på en färgberedning. Men det finns villkor att följa i sådana fall.

Vilka regler gäller?

Vilka tillsatser som är tillåtna att använda i tillsatser, aromer, enzymer och näringsämnen hittar du i bilaga III till förordning (EG) nr 1333/2008. Där framgår även under vilka villkor tillsatserna får användas. I inledningen till bilagan definieras vad som menas med näringsämne och beredning i just den bilagan.

Tillsatserna som listas i bilaga III används för att ha teknisk funktion i tillsatser, enzymer, aromer eller näringsämnen, till exempel som bärare. Definition av bärare finns i punkt 5, bilaga I till förordning (EG) nr 1333/2008.

Dessa tillsatser får inte ha någon teknisk funktion i det slutliga livsmedlet. Om en sådan tillsats har en funktion i det färdiga livsmedlet ska den ses som en tillsats till det livsmedlet och måste vara godkänd för det syftet. Se artikel 18 i förordning (EG) nr 1333/2008.

Överföringsprincipen

Att hitta i och använda Bilaga III

Bilaga III i förordning (EG) nr 1333/2008 är uppdelad i 6 delar, se nedan. För att informationen i bilagan ska bli lättare att hitta, rekommenderar vi att du först tittar i del 6.

Definition av grupper av livsmedelstillsatser

I del 6, bilaga III till förordning (EG) nr 1333/2008 är tillsatserna grupperade i sju tabeller, så att del 1-5 i samma bilaga ska bli enklare att använda. I del 1-5 finns hänvisningar till vilka tillsatser som får användas, bland annat genom hänvisning till de sju tabellerna i del 6.

Bärare i tillsatser

Vilka tillsatser som får användas som bärare i tillsatser hittar du i del 1, bilaga III till förordning (EG) nr 1333/2008. Några av bärarna får användas till alla tillsatser, medan andra endast får användas till vissa kategorier. Till exempel får E 442, ammoniumfostatider, bara användas som bärare till antioxidationsmedel.

Användningen av de flesta bärarna begränsas genom den så kallade *quantum satis*-principen. Begränsningarna i halterna gäller generellt i själva tillsatsen som bäraren förekommer. Ett exempel på undantag från detta är propylenglykol, E 1520, där den reglerade maximihalten gäller det slutliga livsmedlet. Bäraren har då hamnat i det slutliga livsmedlet genom överföringsprincipen. Det vill säga när E 1520 följer med till det slutliga livsmedlet via tillsatsen som det är bärare i.

Andra tillsatser än bärare i livsmedelstillsatser

Regler om tillsatser (förutom bärare) som får användas i tillsatser finns i del 2, bilaga III till förordning (EG) nr 1333/2008. I dagsläget regleras enzymerna lysozym och invertas som tillsatser men när det gäller användningen av tillsatser till dessa så regleras det i del 3, se nedan.

De tillsatser som listas i tabell 1, del 6, bilaga III, får användas till alla andra livsmedelstillsatser än bärare i livsmedelstillsatser. Det framgår av rad 1 i tabellen i del 2, bilaga III. De tillsatserna får användas enligt *quantum satis* till alla beredningar av tillsatser.

Observera att det även finns ytterligare villkor i slutet av del 2. Till exempel att tillsatserna inte får fungera som färgämne, sötningsmedel eller smakförstärkare.

Tillsatser, inbegripet bärare i enzymer

Vilka tillsatser som får användas till enzymer hittar du i del 3, bilaga III, till förordning 1333/2008. Även tillsatser som får användas som bärare till enzymer regleras här. Tillsatserna i del 6, tabell 1, bilaga III får enligt anmärkning (1) i del 3 användas i enzymleredningar enligt den så kallade *quantum satis*-principen.

För fosfater och silikater finns begränsning baserad på både halten i själva enzymleredningen och det slutliga livsmedlet. Endast de tillsatser som speciellt pekas ut i tabell 3 får användas som bärare i enzymleredningar.

Tillsatser, inbegripet bärare, i aromer

Tillsatser som får användas i aromer hittar du i del 4, bilaga III till förordning (EG) nr 1333/2008. Även tillsatser som får användas som bärare till aromer regleras här. Tillsatserna i del 6, tabell 1, bilaga III får användas i alla aromer enligt den så kallade *quantum satis*-principen.

När maximihalterna för tillsatser i aromeredningar anges med ett nummer, regleras de i de flesta fall för aromeredningen, men i vissa fall både för aromeredningen och i det slutliga livsmedlet som aromeredningen ingår i.

Tillsatser i näringsämnen

Vilka tillsatser som får användas i näringsämnen, hittar du i del 5, bilaga III till förordning (EG) nr 1333/2008. För definition av näringsämne se under avsnittet definitioner i inledningen till bilaga III. Del 5 i bilaga III är uppdelad i två avsnitt, A och B.

Avsnitt A listar de tillsatser som får användas i näringsämnen, förutom näringsämnen som ska användas i livsmedel för spädbarn och småbarn enligt förordning (EU) nr 609/2013. I tabellen i del A syns även vilka tillsatser som får användas som bärare.

Avsnitt B i del 5 listar de tillsatser som får användas till näringsämnen som ska användas i livsmedel för spädbarn och småbarn enligt förordning (EU) nr 609/2013.

Senast uppdaterad 8 juni 2021 Ansvarig grupp SV_FMS